

## Hegedűs a poklok kapujában

A „*Godec pred pekлом*“ című szlovén népballadakörnek egyik változata. (Strekelj K.: *Slovenske narodne pesmi*. I. 112—117. l.) Az érdekes népballadát Stanko Vraz közölte először „iz Cerovca pri Ljutomeru“ (a Ljutomer = Luttemberg melletti Cerovecből) helyi jelzéssel „*Narodne Pesni Ilirske*“ (Illir népdalok) című gyűjteményében. Vraz a költemény dallamát is lejegyezte.

A Matevž Ravnikar-Požnenčan kéziratából 1845-ben a „*Slovenske Narodne Pesmi*“-ben „krajnai“ helyi jelzéssel közölt változatban a szereplő személyek: az Ūristen, Jézus úr s a „kilencedik király“ (deveti kralj, deveti kralj, ta žalostni). A megoldás sem egészen olyan, mint az előbbi költeményben.

Széles mező van előttem,  
Szép síma út a mezőben.  
Elmerülve búbánatba  
Mátyás király megyen rajta.  
Őreg vándor jön most itten:  
E vándor az Őregisten.  
„Mátyás király, hol a kedved?  
Búnak fejed mért ereszted?“  
— Kérdésedért Isten áldjon!  
Nagy az én szomorúságom.  
Kedvesem rég fekszik holtan,  
Kedvesem rég fekszik holtan,  
S lelke lenn ég a pokolban. —  
„Sebaj Mátyás! Gond ne hány-  
jon!  
Menj, s az első új vásáron  
Hegedűt végy, sárgát, szépet,  
S poklok előtt húzd rá szépen!  
Kisvártatva majd a sátán  
Megjelenik a portáján:  
„Mondsza igric, Mátyás király!  
Fizetésbe ezért mi jár?“  
S megengedi, hogyha kéred,  
Hogy magad vedd ki a béred.“

Mátyás elment szép vásárra,  
Hegedűt vett, az szép sárga.  
S poklok előtt s a pokolban  
Hegedűjén sír a nóta.  
Három percig alig húzta,  
Már a sátán tudakolta:  
„Mondsza igric, Mátyás király!  
Fizetésbe ezért mi jár?“  
„Halljad sátán, csak azt kérem,  
Magam vehessem ki bérem!“

S kezét fogta kedvesének,  
S a pokolból kijövének.  
De alighogy őt kihozta,  
Kedvese kél ilyen szóra:  
„Tüzes pokol, átkozott légy!  
Üres maradj, elhagyott légy!“

Ám alighogy ezt kimondta,  
A pokol elnyelte nyomba.  
„Átkozott légy nyelvem, ajkam!  
Mért voltál szófogadatlan?  
Most örökké fogsz ezért te  
Égni a pokol tűzébe!“